

Οι επόμενες έρευνες για πετρέλαιο ή φυσικό αέριο σχεδιάζονται ήδη, όχι μόνο σε τεμάχια στη θάλασσα.

Φανταστείτε τη λεκάνη της ανατολικής Μεσογείου σαν μία σκακιέρα. Η παρτίδα άρχισε μόλις τώρα.

Οι μονογραφές που έπεσαν στις 27 Σεπτεμβρίου για την παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης.

Για να αρχίσει η έρευνα απομένουν δύο βήματα:

- Να ανάψει «πράσινο φως» η Βουλή των Ελλήνων, κυρώνοντας επίσημα την συμφωνία με την κοινοπραξία Exxon Mobil, Total, ΕΛΠΕ.

- Για να κυρώσει η Βουλή την συμφωνία, πρέπει προηγουμένως να πέσουν οι τελικές υπογραφές.

Αν όλα πάνε καλά, πάντως, κάπου στις αρχές του 2019 θα αρχίσουν τη δική τους έρευνα οι εταιρείες της κοινοπραξίας. Εφόσον επιβεβαιωθούν οι ενδείξεις και εντοπιστούν κοιτάσματα, μέσα στα επόμενα τρία χρόνια - δηλαδή μέχρι το 2022 - οι έρευνες αυτές πρέπει να έχουν καρποφορήσει, καθώς η τριετία θεωρείται φυσιολογική περίοδος «ωρίμανσης» μίας τέτοιας έρευνας.

Οι ειδικοί λένε, ότι αν παρέλθει άκαρπη η πρώτη τριετία, τότε είναι πιθανότερο να μην προχωρήσει στην εξόρυξη η κοινοπραξία.

Ο Γιώργος Σταθάκης με τον Γιάννη Μπασιά, τον Αντιπρόεδρο της ΕΔΕΥ Σπύρο Μπέλλα (που στέκεται στη δεύτερη σειρά) και τους εκπροσώπους των εταιρειών στη μονογραφή της συμφωνίας παραχώρησης για έρευνα-εξόρυξη στα νότια της Κρήτης, στις 27 Σεπτεμβρίου 2018

Η «αθόρυβη» Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων

Σε ένα κτίριο που δεν τραβάει την προσοχή, σε μία πάροδο της λεωφόρου Μεσογείων,

στεγάζεται η ΕΔΕΥ.

Σύμφωνα με την επίσημη ενημέρωση που παρέχει η ιστοσελίδα της, είναι «μία κρατική επιχείρηση με μοναδικό μέτοχο το ελληνικό δημόσιο (100%) που ενεργεί αυτόνομα ωστόσο, σα να ήταν ένα εταιρικό σχήμα του ιδιωτικού τομέα».

Η ΕΔΕΥ είναι ο φορέας που έχει «τρέξει» μέχρι σήμερα όλη την προεργασία, ώστε να φτάσουμε στο σημείο να ελπίζουμε, ότι μπορεί να γίνει τελικά εξόρυξη υδρογονανθράκων κάπου στην Ελλάδα μέσα στα αμέσως επόμενα χρόνια. Η αυτονομία της επιτρέπει να καλύπτονται κενά ή εμπόδια που προκαλεί η γραφειοκρατία, καθώς και να λαμβάνονται αποφάσεις με ταχύτητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος Γιάννης Μπασιάς, με προϋπηρεσία στην παγκόσμια, βαριά πετρελαϊκή βιομηχανία, έχει επιμείνει μέχρι σήμερα σε ένα ολιγομελές οργανόγραμμα, με 18 στελέχη συνολικά.

Από την ΕΔΕΥ πέρασε η τεχνική, νομική και οικονομική μελέτη, καθώς και η αξιολόγηση προτάσεων και εταιρειών, ώστε να φτάσουμε στο σημείο της διενέργειας διαγωνισμού για την επιλογή της κοινοπραξίας, η οποία ανέλαβε την έρευνα και εξόρυξη.

Ωστόσο, είναι σαφές ότι οι τρεις εταιρείες της κοινοπραξίας δεν ποντάρουν στην τύχη. Έχουν σοβαρές ενδείξεις για υδρογονάνθρακες και καλούνται να λύσουν μία εξίσωση. Εάν η εξόρυξη στο συγκεκριμένο βάθος (1.500 έως 3.500 μέτρα), στην συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν και με το κόστος εξόρυξης ανά βαρέλι

που όλα αυτά σημαίνουν, θα είναι συμφέρουσα η παραγωγή σε μία διεθνή αγορά όπου οι τιμές έχουν εκτοξευθεί πάνω από τα 80 δολάρια/βαρέλι.

Η αύξηση της τιμής του πετρελαίου αποτελεί «κλειδί». Το 2014, όταν η τιμή βρισκόταν στα 23 δολάρια, μία τέτοια εξόρυξη σε μεγάλο βάθος δεν θα ήταν καν αντικείμενο συζήτησης. Μετά το 2021, όμως, η τιμή εκτός απροόπτου θα είναι ακόμα ψηλότερα.

Η τριμερής Ελλάδα-Κύπρου-Αιγύπτου και ο αγωγός EastMed

Για πρώτη φορά, με την παραχώρηση των τεμαχίων νότια και νοτιοδυτικά της Κρήτης, ο χάρτης των ερευνών «ανοίγει» πέρα από το Ιόνιο, δημιουργώντας νέα δεδομένα στην προσπάθεια για αξιοποίηση της ελληνικής ΑΟΖ - και μάλιστα σε κρίσιμη χρονική στιγμή.

Δηλαδή, την ώρα που η προσπάθεια εξόρυξης φυσικού αερίου στην ΑΟΖ της Κύπρου έχει τραβήξει την προσοχή ενεργειακών κολοσσών και ισχυρών «παικτών» της Δύσης στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου.

Τι σημαίνει πρακτικά για την ελληνική οικονομία τυχόν αξιοποίηση ενός σημαντικού κοιτάσματος; Ένα αξιόλογο κοιτάσμα σημαίνει διασφάλιση 10ετούς παραγωγής, η οποία θα δημιουργούσε 30.000 θέσεις εργασίας συνολικά.

Τι είδους προσωπικό απασχολείται σε μία εξόρυξη; Σίγουρα θα χρειαστεί κάποιο επιστημονικό προσωπικό, αλλά σε μεγαλύτερο ποσοστό μπορεί να απαιτηθούν τεχνικοί. Δεν θα είναι ένα project μόνο για εξειδικευμένους επιστήμονες του Πολυτεχνείου, αλλά και για επιστήμονες από πανεπιστήμια - και ακόμα περισσότερο για τεχνικό προσωπικό. Κυρίως για νέους ανθρώπους, οι οποίοι θα ανταπεξέλθουν και στις ειδικές συνθήκες της εργασίας πάνω σε μία εξέδρα άντλησης, στην ανοιχτή θάλασσα.

Η μονογραφή της συμφωνίας με την κοινοπραξία Exxon Mobil, Total, ΕΛΠΕ είναι η πρώτη ελληνική κίνηση.

Η δεύτερη, είναι η σημερινή υπογραφή συμφωνίας και μνημονίων συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Αιγύπτου στην Ελούντα, στο πλαίσιο της Τριμερούς Συνόδου Κορυφής. Με βάση αυτήν, θα δρομολογηθεί η κατασκευή αγωγού που θα μεταφέρει αέριο από τα κυπριακά κοιτάσματα στην Αίγυπτο.

Η τρίτη κίνηση, θεωρητικά, θα μπορούσε να είναι η προώθηση του αγωγού EastMed (συνεργασία Ελλάδας, Κύπρου, Ισραήλ, Ιταλίας), ο οποίος θα συνδέσει τα κοιτάσματα στη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου με την Ευρώπη, περνώντας νότια της Κρήτης και κατόπιν

από το Ιόνιο Πέλαγος, αξιοποιώντας την ελληνική ΑΟΖ. Είναι, προφανές, ότι εάν προχωρήσει η εξόρυξη νότια ή νοτιοδυτικά της Κρήτης, θα μιλάμε για ένα νέο ενεργειακό διάδρομο στη νοτιοανατολική Μεσόγειο. Θα ενώνει την Κύπρο με την Ευρώπη, μέσω ελληνικής ΑΟΖ στα νότια της Κρήτης και στο Ιόνιο, και θα αλλάξει επί της ουσίας τον ενεργειακό χάρτη της περιοχής.

Νότια της Κρήτης και στο Ιόνιο αλλά...και σε Μακεδονία, Θράκη, Ηπειρο

Το μέλλον ίσως κρύβει, ωστόσο, ακόμα μεγαλύτερες εκπλήξεις. Με δεδομένο το σαφώς φθηνότερο κόστος εξόρυξης στην ξηρά - έναντι των υποθαλάσσιων κοιτασμάτων - η ΕΔΕΥ προσανατολίζεται ήδη στην αξιοποίηση στοιχείων, που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αξίζει να γίνει έρευνα για υδρογονάνθρακες σε ηπειρωτικές περιοχές της Ελλάδας.

Μέχρι σήμερα, έρευνες έχουν γίνει - αν και όχι ολοκληρωμένες - κυρίως στους νομούς Ηλείας και Ιωαννίνων. Οι νέες έρευνες θα απλωθούν σε πολύ περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα: Στα δυτικά της Ηπείρου, σε μεγάλο μέρος της ανατολικής, της κεντρικής και της δυτικής Μακεδονίας, αλλά και σε ένα κομμάτι της Θράκης...

Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη προεργασία για να μελετηθούν δεδομένα και να δρομολογηθούν αρχικές έρευνες στα νότια και νοτιοανατολικά της Κρήτης, καθώς στο Ιόνιο - σε μεγαλύτερη απόσταση από την ακτογραμμή, σχεδόν σε όλο το μήκος και πλάτος της ελληνικής ΑΟΖ.

Είναι ένας σχεδιασμός που θα υλοποιηθεί σε βάθος χρόνου. Τα αποτελέσματα δεν πρόκειται να γίνουν σύντομα γνωστά, αλλά τα επιστημονικά δεδομένα δικαιολογούν την προσπάθεια.

Αντώνης Φουρλής

Getty Images

Εστάλη στην ΟΔΥΣΣΕΙΑ, 10/10/2018, #ODYSSEIA HuffPost